

Kommunstyrelsen**§ 14****Svar på motion av Peter Edholm (L), Anders Ekegren (L), Marianne Damström Gereben (L) och Marcus Willershausen (L) om att HBTQI-säkra äldreomsorgen M:1/2024 (KS/2024:63)****Beslut**

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige förklarar motionen besvarad.

Sammanfattning

Peter Edholm, Anders Ekegren, Marianne Damström Gereben och Marcus Willershausen (L) inkom med rubricerad motion till kommunfullmäktiges sammanträde den 19 februari 2024. I motionen framförs att den kartläggning som Socialstyrelsens presenterade i oktober 2023 visar att många äldre homosexuella, bisexuella och transpersoner känner stor oro inför att åldras och bli beroende av samhällets omsorg. De är oroliga för att personalen ska bemöta dem negativt och med fördomar och att de, precis som när de var unga, inte ska kunna visa vem de är och leva det liv de önskar. Motionärerna förslår att kommunstyrelsen får i uppdrag att säkerställa att all vård- och omsorgspersonal har relevant kunskap om äldre hbtqi-personers särskilda utsatthet och att det finns rutiner för hur denna grupp ska bemötas.

Motionen är remitterad till omvårdnadsnämnden.

Av omvårdnadsnämndens yttrande framgår att diskrimineringslagen (2008:537) som trädde kraft 1 januari 2009 syftar till att motverka diskriminering och att främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning och sexuell läggning.

I stadens styrdokument för likabehandlingsarbete framgår att staden ska arbeta proaktivt med samtliga likabehandlingsperspektiv, vilket då inkluderar HBTQI-perspektivet, för att alla medborgare ska få likvärdigt bemötande och service. Likabehandlingsarbetet ska vara en del av verksamhets- och kvalitetsutvecklingen.

Stadsledningsförvaltningen har inhämtat kompletterande uppgifter från omvårdnadsförvaltningen. Av dessa framgår att förvaltningen under 2025 kommer att genomföra en kartläggning och uppföljning av alla verksamheterna utifrån ett likabehandlingsperspektiv, som då även innefattar HBTQI-perspektivet. Beroende på vad kartläggningen visar kommer olika insatser planeras för att säkerställa att arbete bedrivs på tillfredsställande nivå. Omvårdnadsförvaltningen erbjuder utbildningar och kommande insatser till samtliga utförare i staden oavsett driftform.

Med hänvisning till stadens likabehandlingsarbete och planerad kartläggning och uppföljning av omvårdnadsnämndens verksamheter föreslår stadsledningsförvaltningen att motionen anses besvarad.

Yrkanden

Sara Kukka-Salam (S) föreslår att kommunstyrelsen beslutar enligt förvaltningens förslag.

Sukri Demir (L) och Lars Rådén (M) föreslår att kommunstyrelsen beslutar att föreslå kommunfullmäktige att bifalla motionen.

Beslutsgång

Ordförande konstaterar att det finns två förslag till beslut:

Förvaltningens förslag

Bifall till motionen

Ordförande ställer förslagen mot varandra var för sig och konstaterar att kommunstyrelsen beslutar enligt förvaltningens förslag.

Reservation

Sukri Demir (L) och Lars Rådén (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för bifall till motionen.

Stadsledningsförvaltningen

Tjänsteskrivelse

2024-11-07
KS/2024:63

Svar på motion av Peter Edholm, Anders Ekegren, Marianne Damström Gereben och Marcus Willershausen (L) om att HBTQI-säkra äldreomsorgen M:1/2024

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige förklarar motionen besvarad.

Sammanfattning

Peter Edholm, Anders Ekegren, Marianne Damström Gereben och Marcus Willershausen (L) inkom med rubricerad motion till kommunfullmäktiges sammanträde den 19 februari 2024. I motionen framförs att den kartläggning som Socialstyrelsens presenterade i oktober 2023 visar att många äldre homosexuella, bisexuella och transpersoner känner stor oro inför att åldras och bli beroende av samhällets omsorg. De är oroliga för att personalen ska bemöta dem negativt och med fördomar och att de, precis som när de var unga, inte ska kunna visa vem de är och leva det liv de önskar. Motionärerna föreslår att kommunstyrelsen får i uppdrag att säkerställa att all vård- och omsorgspersonal har relevant kunskap om äldre hbtqi-personers särskilda utsatthet och att det finns rutiner för hur denna grupp ska bemötas.

Motionen är remitterad till omvårdnadsnämnden.

Av omvårdnadsnämndens yttrande framgår att diskrimineringslagen (2008:537) som trädde kraft 1 januari 2009 syftar till att motverka diskriminering och att främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning och sexuell läggning.

I stadens styrdokument för likabehandlingsarbete framgår att staden ska arbeta proaktivt med samtliga likabehandlingsperspektiv, vilket då inkluderar HBTQI-perspektivet, för att alla medborgare ska få likvärdigt bemötande och service. Likabehandlingsarbetet ska vara en del av verksamhets- och kvalitetsutvecklingen.

Stadsledningsförvaltningen har inhämtat kompletterande uppgifter från omvårdnadsförvaltningen. Av dessa framgår att förvaltningen under 2025 kommer att genomföra en kartläggning och uppföljning av alla verksamheterna utifrån ett likabehandlingsperspektiv, som då även innefattar HBTQI-perspektivet. Beroende på vad kartläggningen visar kommer olika insatser planeras för att säkerställa att arbete bedrivs på tillfredsställande nivå.

Omvårdnadsförvaltningen erbjuder utbildningar och kommande insatser till samtliga utförare i staden oavsett driftform.

Med hänvisning till stadens likabehandlingsarbete och planerad kartläggning och uppföljning av omvårdnadsnämndens verksamheter föreslår stadsledningsförvaltningen att motionen anses besvarad.

Handlingar

- Motion av Peter Edholm, Anders Ekegren, Marianne Damström Gereben och Marcus Willershausen (L) om att HBTQI-säkra äldreomsorgen M:1/2024
- Omvårdnadsnämndens yttrande över motion av Peter Edholm, Anders Ekegren, Marianne Damström Gereben och Marcus Willershausen (L) om att HBTQI-säkra äldreomsorgen, inklusive protokollsutdrag

Maria Rönnberg
Avdelningschef

Hanna Malm
Kvalificerad utredare

Beslutet expedieras till:
Kommunfullmäktige

Bakgrund

Omvårdnadsnämnden har inkommit med yttrande.

Omvårdnadsnämnden yttrande

Av omvårdnadsnämndens yttrande framgår att diskrimineringslagen (2008:537) som trädde kraft 1 januari 2009 syftar till att motverka diskriminering och att främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning och sexuell läggning. Solna stads främsta styrdokument är den årliga verksamhetsplan och budget som fastställs av kommunfullmäktige i november månad varje år. Solna stads verksamhetsplan och budget kompletteras av ett antal stadsövergripande styrande dokument som planer, program, policys och riktlinjer vilka anger principer för stadens agerande i olika frågor. I Solna stads verksamhetsplan och budget är de tvärssektoriella frågorna såsom likabehandlingsarbetet integrerade i stadens styrsystem.

I stadens styrdokument för likabehandlingsarbete framgår att staden ska arbeta proaktivt med samtliga likabehandlingsperspektiv, vilket då inkluderar HBTQI-perspektivet, för att alla medborgare ska få likvärdigt bemötande och service. Likabehandlingsarbetet ska vara en del av verksamhets- och kvalitetsutvecklingen.

Omvårdnadsnämnden framhåller i yttrandet att HBTQI-perspektivet är mycket viktigt att beakta inom både äldre- och funktionshinderområdet. Perspektivet för utsatta grupper behöver kontinuerligt lyftas och påminnas om, för lika behandling för alla solnabor. Det finns ett behov

att genomföra aktiviteter i verksamheten för att säkerställa att detta arbete bedrivs på tillfredsställande nivå, och att kontinuerlig uppföljning genomförs i egenkontroll och avtalsuppföljningar.

Stadsledningsförvaltningens synpunkter

Stadsledningsförvaltningen vill betona att stadens alla verksamheter ska präglas av allas lika värde oavsett kön, könsöverskridande identitet, uttryck, etnisk tillhörighet, religion, trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Staden ser allvarligt på diskriminering, kränkande särbehandling och trakasserier av alla slag. Stadsledningsförvaltningen instämmer i omvårdnadsnämndens yttrande att HBTQI-perspektivet är viktigt att beakta inom både äldre- och funktionshinderområdet och att alla Solnabor får ett likvärdigt bemötande.

Kommunstyrelsen beslutade 2022 om stadens riktlinje för likabehandling som är ett komplement till den övergripande inriktningen för likabehandlingsarbetet som läggs fast i stadens verksamhetsplan och budget varje år. Riktlinjen har fokus på hur arbetet ska bedrivas för att uppnå intentionerna med likabehandlingsarbetet. Utifrån riktlinjen är varje nämnd ansvarig för att planera för insatser, genomföra och följa upp arbetet som rapporteras i respektive delårsrapport och årsredovisning.

Stadsledningsförvaltningen har inhämtat kompletterande uppgifter från omvårdnadsförvaltningen. Av dessa framgår att förvaltningen under 2025 kommer att genomföra en kartläggning och uppföljning av alla verksamheter utifrån ett likabehandlingsperspektiv, som då även innefattar HBTQI -perspektivet. Beroende på vad kartläggningen visar kommer olika insatser planeras för att säkerställa att arbete bedrivs på tillfredsställande nivå. Omvårdnadsförvaltningen erbjuder utbildningar och kommande insatser till samtliga utförare i staden oavsett driftform.

Med hänvisning till stadens likabehandlingsarbete och planerad kartläggning och uppföljning av omvårdnadsnämndens verksamheter föreslår stadsledningsförvaltningen att motionen anses besvarad.

Omvårdnadsnämnden

§ 39

Yttrande över motion av Peter Edholm med flera (L) om att HBTQI-säkra äldreomsorgen (ON/2024:41)

Beslut

Omvårdnadsnämnden godkänner förvaltningens yttrande över motion för vidare hantering i kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Den 19 februari 2024 väckte Peter Edlund (L), Anders Ekegren (L) Marcus Willerhausen (L) och Marianne Damström Gereben (L) *Motion om att HBTQI-säkra äldreomsorgen i Solna stad.*

Det finns fördomar mot äldre. Därför är det viktigt att vi har en äldreomsorg som kan möta allas behov och få alla att känna sig trygga och accepterade. Den som växte upp på 40, 50, 60- och 70-talen var med om en stigmatisering av HBTQI-personer. En kartläggning som Socialstyrelsens presenterade i oktober 2023 visar att många äldre homosexuella, bisexuella och transpersoner känner stor oro inför att åldras och bli beroende av samhällets omsorg.

Kartläggningen visar också att kunskapen om den särskilda utsatthet många äldre HBTQI-personer har är långt ifrån tillräcklig och att för lite görs för att höja kunskapen hos dem som arbetar med och möter våra äldre.

För oss liberaler är det självklart att alla ska kunna leva livet-hela livet - och alla ska ha rätt att bemötas utan fördomar.

I motionen föreslås kommunfullmäktige att besluta:

- Att säkerställa att all vård- och omsorgspersonal har relevant kunskap om äldre HBTQI-personers särskilda utsatthet.
- Att det finns rutiner för hur denna grupp ska bemötas.

Yrkanden

Martin Karlsson (C) föreslår att omvårdnadsnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Annica Wohlin Wottrich (L), Zanna Mårtensson (M) och Eva Holmquist (M) föreslår att omvårdnadsnämnden föreslår att bifalla motionen.

Beslutsgång

Ordförande konstaterar att det finns två förslag till beslut:

Förvaltningens förslag

Annica Wohlin Wottrichs (L), Zanna Mårtenssons (M) och Eva Holmquists (M) förslag

Ordförande ställer förslagen mot varandra och konstaterar att omvårdnadsnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Reservationer

Annica Wohlin Wottrich (L), Zanna Mårtensson (M) och Eva Holmquist (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för gemensamt förslag.

Omvårdnadsförvaltningen

Tjänsteskrivelse

2024-04-23
ON/2024:41

Yttrande över motion av Peter Edholm (L), Anders Ekegren (L), Marcus Willerhausen (L) och Marianne Damström Gereben (L) om att HBTQI-säkra äldreomsorgen M:1/2024

Förslag till beslut

Omvårdnadsnämnden godkänner förvaltningens yttrande över motion för vidare hantering i kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Den 19 februari 2024 väckte Peter Edlund (L), Anders Ekegren (L) Marcus Willerhausen (L) och Marianne Damström Gereben (L) *Motion om att HBTQI-säkra äldreomsorgen i Solna stad.*

Det finns fördomar mot äldre. Därför är det viktigt att vi har en äldreomsorg som kan möta allas behov och få alla att känna sig trygga och accepterade. Den som växte upp på 40, 50, 60- och 70-talen var med om en stigmatisering av HBTQI-personer. En kartläggning som Socialstyrelsens presenterade i oktober 2023 visar att många äldre homosexuella, bisexuella och transpersoner känner stor oro inför att åldras och bli beroende av samhällets omsorg.

Kartläggningen visar också att kunskapen om den särskilda utsatthet många äldre HBTQI-personer har är långt ifrån tillräcklig och att för lite görs för att höja kunskapen hos dem som arbetar med och möter våra äldre.

För oss liberaler är det självklart att alla ska kunna leva livet-hela livet - och alla ska ha rätt att bemötas utan fördomar.

I motionen föreslås kommunfullmäktige att besluta:

- Att säkerställa att all vård- och omsorgspersonal har relevant kunskap om äldre HBTQI-personers särskilda utsatthet.
- Att det finns rutiner för hur denna grupp ska bemötas.

Omvårdnadsförvaltningens yttrande över motionen

Omvårdnadsförvaltningen föreslår omvårdnadsnämnden att ha tagit del av svaret och att skicka det vidare till kommunstyrelsen för besvarande.

Bakgrund till yttrandet

Diskrimineringslagen 2008:537 som trädde kraft 1 januari 2009 syftar till att motverka diskriminering och att främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning och sexuell läggning.

Solna stads främsta styrdokument är den årliga verksamhetsplan och budget som fastställs av kommunfullmäktige i november månad varje år. Solna stads verksamhetsplan och budget kompletteras av ett antal stadsövergripande styrande dokument som planer, program, policies och riktlinjer vilka anger principer för stadens agerande i olika frågor.

I Solna stads verksamhetsplan och budget är de tvärsektoriella frågorna så som likabehandlingsarbetet integrerade i stadens styrsystem.

I stadens styrdokument för likabehandlingsarbete framgår att staden ska arbeta proaktivt med samtliga likabehandlingsperspektiv, vilket då inkluderar HBTQI-perspektivet, för att alla medborgare ska få likvärdigt bemötande och service. Likabehandlingsarbetet ska vara en del av verksamhets- och kvalitetsutvecklingen.

Förvaltningen välkomnar motionen, HBQTI-perspektivet är mycket viktigt att beakta inom både äldre- och funktionshinderområdet. Perspektivet för utsatta grupper behöver kontinuerligt lyftas och påminnas om, för lika behandling för alla solnabor. Det finns ett behov att genomföra aktiviteter i verksamheten för att säkerställa att detta arbete bedrivs på tillfredsställande nivå, och att kontinuerlig uppföljning genomförs i egenkontroll och avtalsuppföljningar.

Helena Åman
Förvaltningschef

Beslutet expedieras till:

Kommunstyrelsen.

MOTION

HBTQI-säkra äldreomsorgen

Det finns många fördomar mot äldre. Det finns en bild av att äldre är personer som har arbetat på samma arbetsplats och har varit gift med samma person hela livet och som numera älskar att spela bingo. Så är det inte. Bara för att man blir åsrikt förändras inte vem man är eller vilka preferenser man har. Därför är det viktigt att vi har en äldreomsorg som kan möta allas behov och få alla att känna sig trygga och accepterade för den de är. Så är det tyvärr inte idag.

Samhället har utvecklats rejält bara de senaste 40 åren. Den som växte upp på 40, 50, 60- och 70-talen var med om en stigmatisering av homosexuella som för yngre generationer känns främmande. Men om man som hbtqi-person en gång har upplevt stigmatisering och diskriminering och dessutom vet att fördomar gentemot äldre är vanligt förekommande så är det inte konstigt om man känner oro inför att i framtiden behöva äldreomsorg.

En kartläggning som Socialstyrelsens presenterade i oktober 2023 visar att många äldre homosexuella, bisexuella och transpersoner känner stor oro inför att åldras och bli beroende av samhällets omsorg. De är oroliga för att personalen ska bemöta dem negativt och med fördomar och att de, precis som när de var unga, inte ska kunna visa vem de är och leva det liv de önskar.

Kartläggningen visar också att kunskapen om den särskilda utsatthet många äldre hbtqi-personer har är långt ifrån tillräcklig och att allt för lite görs för att höja kunskapen hos dem som arbetar med och möter våra äldre. Ett talande exempel är att så få som var femte kommun under de senaste tre åren har genomfört någon form av kunskapshöjande aktivitet för personalen inom vård och omsorg som innefattat information om äldre hbtqi-personer. Det är bara en av alla brister som finns.

De friheter som säkrats måste gälla för alla. Det samhälle vi lever i idag är till stor del en produkt av tidigare frihetskamper. Många av dagens äldre hbtqi-personer tillhör den generation som stod på barrikaderna, gick i demonstrationstågen och höjde sina röster för att alla ska få älska den de vill och leva det liv man önskar. Att just de personerna nu känner oro för hur de ska behandlas när de blir beroende av samhället är inget annat än ett stort svek.

För oss liberaler är det självklart att alla ska kunna leva livet - hela livet - och alla ska ha rätt att bemötas utan fördomar.

Mot denna bakgrund föreslår vi

att kommunstyrelsen får i uppdrag att säkerställa att all vård- och omsorgspersonal har relevant kunskap om äldre hbtqi-personers särskilda utsatthet och att det finns rutiner för hur denna grupp ska bemötas.

Peter Edholm
Liberalerna

Marianne Damström Gereben
Liberalerna

Anders Ekegren
Liberalerna

Marcus Willershausen
Liberalerna